

Ο μεγάλο δρόπιτη μα τού Καικού Αφροδίσιου δρυσών σὲ διάστασι διὸ καλομέτρων ἀπὸ τὴν Πομπήια, στὶς τελευταῖς ὑπώρειες τοῦ Βεζούβιου. "Οτας δὰ τὰ ἔξοχη κτήματα τῆς Νεαπόλεως, γὰς καρτωμένο καὶ γειστό. Χαμένο ἄνθευσα σ' ἀπέναντος ἀμετάλωνες, περιστριχομένο ἀπὸ ελπόδεντρα καὶ πορτοκαλίες, ἀπὸ πένεια, ωδοδάφνες καὶ μύρτα, μοσχοβολούσες ἀλόκηρο. Ἀπὸ τίς φηλες μαριάνινες ταράτσες ἔβλεπε κανεὶς μαρκύρι τὴς οἰδότενη Πομπήια, τὴν πράσινη πεδιάδα, τὸν λαμπρὸ καθέρητον κόλπον τῆς Νεαπόλεως. Λέσ πῶς δὰ σινέβαλλαν γὰς νὰ κάνουν τὴς ζωὴς στὸ ἀγρόκτημα αὐτό, ἡρεμη καὶ εὐτυχισμένη.

"Η 23η Αὔγουστου τοῦ ἔτους 79 μετὰ Χριστον., είχε ἀνάτελεν Φαινόντας πῶς θύταν μιὰ ὁραιότατη μέρα, καὶ γὰς τὰ σταύλα ποὺ ψημάζαν...

"Ο Ἀνθροδίσιος, ὁ γαιοκτήμονας, ἀποσίαζε στη Νεάπολη ἀπὸ πολλές μέρες, γὰς δουλειές, καὶ τὴν διεύθυνσι τοῦ κτήματος τοῦ τὴν εἶχε ὁ Κλαύδιος Ἀμφίον, σύντροφός του καὶ ἐποτάτης του, τοῦ δοποῦν ἀπὸ πολὺ καὶ πολὺ εἴλε ἐκπιμήσει τὴν ἀροσίων καὶ τὴν νομοσύνην.

Καθὼς πάντα, ἔτοι καὶ τὴ μέρα ἐκείνη, ὁ Ἀμφίον σπαύθηκε προσὶ-προσὶ γὰς νὰ ἐπιθεωρήσῃ δὰ τὰ μέρη τοῦ κτήματος. Ξέντησε τὸν σκιάδιο 'Ιανονάριο, τοῦ ἔδωσε τὰ κλειδιά τῶν ἀποθηκῶν, καὶ ὑστερεῖ ξεκάνησαν μαζὶ γὰς νὰ κάνουν ἔνα γύρο στὸ κτήμα. Παντοῦ ξεινεῖς ἔνχαρτοπιμένιος ὁ Ἀμφίον. Οἱ σκιάδιοι ἐργάζονταν, δὰ ήσαν περιποιεύμενα καὶ καθαρά. Στὸ σταύλο στάθηκαν γὰς μιὰ στιγμὴ καὶ ὁ Ἀμφίον. Οἱ σκιάδιοι κατέβασαν τὸν ἀποθηκῶν, δὰ τὰ περιποιεύμενα καὶ καθαρά. Στὸ σταύλο στάθηκαν τὸν ἔβλεπο τὸν Βεζούβιο. Κύτταξε, κύριο, τοῦ ειτε ὁ σκιάδιος 'Ιανονάριος ποὺ τὸν ἀκολυθοῦντας, τάπινοι κατνοὶ ποὺ σκεπάζουν τὸν Βεζούβιο σήμερα... Δὲν ξαναεῖδο ποτὲ ἄλλοτε τόπο πυκνοὺς κατνούς, ἀτὶ τὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου οειδοῦ, διὸς θύ μιμάστε καὶ σεῖς. Φοβούμαται μὴ μᾶς εῦη πάλιν καμιά σημφορά.

—Οἱ Θεοὶ ἀτὶς μᾶς φυλάγον! ἀπάντησε ὁ Ἀμφίον. "Οσο γὰς μᾶς, δὲς κάνοντες τὸ κατῆκον μας! Καὶ ξεκαλούμηντες τὴν ἐπιθεωροῖ του στὸ κτήμα.

Μὰ μόλις προχώρησε λίγο στὸν ἀμετέλωνα, είδε ἄξαφρα μιὰ διμάζα μὲ πέντε σκιάδιους νὰ καταφέντη βιαστικά. Μόλις τὸν είδαν οἱ σκιάδιοι σταμάτησαν καὶ τοῦ είπαν:

—Κύριε, ὅτη ἡ πεδιάδη είνε ἀνάστατη. 'Ο Βεζούβιος βγάζει πυκνοὺς κατνούς. Τι νὰ κάνουμε;

—Νὰ γνωστεῖς στὴ δουλειά σας, ἀπορθήκε, μὲ δύρος προστακτικό καὶ δρυγόιο, ὁ Ἀμφίον. Φοβιτούμηντες, δὲν τρεπόταστε! Πρώτη φορά είδατε νὰ βγάζῃ κατνούς δὲ Βεζούβιος; 'Ευτρός! Στὴ δουλειά σας γοήγορα!

Μὰ μόλις ἔργαν οἱ σκιάδιοι, δὲς Ἀμφίον γοήγορα - γοήγορα, καὶ μόλις κατορθώντας νὰ πάνη τὴν ταραχὴ του, πῆρε ἔνα έσημο μονοτάτι καὶ γώισε στὴν κάμαρά του.

* * *

Ο 'Ιανονάριος εἶχε δίκτρο νὰ φοδάται, βλέποντας ντούχνισμένο ἀπὸ κατνούς τὸ Βεζούβιο. Δίκτρο είχαν καὶ οἱ ἄλλοι σκιάδιοι ποὺ ήσαν φοδισμένοι. 'Η κορυφὴ τοῦ Βεζούβιου ήταν τόρα σκεπασμένη περισσότερο μὲ δλόμαυρους κατνούς. Κάθε στιγμὴ μιὰ νέα στήλη κατνοῦ ἴνωνόταν στὸ δέρα, σὰν νὰ τὴν ξεπρωσχει μιὰ βίαιη πνοὴ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸν κρατῆρα.

Οι κατνοὶ αὐτοὶ ἀπλωνόντουσαν σὲ σύννεφα τεράστια καὶ σκέπαζαν, σιγά-σιγά, διὸ τὸν οὐρανό. Θύλεγε κανεὶς διτὶ μιὰ πτηνὴ διμήλη εἴλε ἄξαφρα κυνεῖ στὴν ἀτμόσφαιρα.

Στὸ κτῆμα τοῦ Αφροδίσιου δ

Η ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΟΛΟΜΗΝΙΕΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΟΜΠΗΓΑΣ

("Όταν ὁ Βεζούβιος μανινεται")

λες ἡ δουλειὲς είχαν σταματήσει καὶ οι σκιάδιοι καθισμένοι καταγῆς κύτταζαν μὲ ἀνησυχία καὶ τρόμο τὸ τρομερὸ ηφαίστειο.

Τὴν ἓδια σπῆγμή, ἔνας ἀέρας φιογκερὸς φύνησε στὸ κτῆμα, καὶ συγκόρως, ἀρχισε νὰ πέφη, μιὰ δροχὴ καὶ στάχτη.

"Η στάχτη αὐτὴ σκέπαζε τὴ γῆ, τὶς στέγες, τὰ ἀμετέλα. Ἐμπιανε ἀπὸ τὶς πόρτες καὶ τὸν παράφινα καὶ ἔφαντα τὰ ρουθούνια καὶ τὸ λαιμὸ τῶν ἀνθρώπων, πυχὴ καὶ καθαρὴ καθὼς ήταν. Για νὰ προφύλαξῃ κανεὶς ἀπὸ τὴ φωβερὴ αὐτὴ στάχτη ἔνα μόνο μέσον ἐπῆρχε: Νῦ τριπτώση μέσα σὲ καλὺ κλεισμένες κάμαρες. Αὐτὸς ἔσαν δὲς οἱ σκιάδιοι τοῦ κτήματος. 'Άλλοι κατέβηγαν στὰ πατητήρια, ὥλιοι στοὺς σταύλους, ἄλλοι στὶς ἀποθήκης. 'Ο Ἀμφίον ἔσυλούσθισθε νὰ μένῃ κλεισμένος στὴν κάμαρά του.

"Ἄξαφρα, ώστόσο, τὸ κακὸ φάνηρε διτὶ περνοῦσε. 'Η στάχτη είλε πάψει νὰ πέφη. 'Ίσως νὰ ἔταν καμιά σημφορὰ περαστική.

Οι σκιάδιοι ξεθαρρωμένοι, βγήκαν πάλι στὶς αὐλές, γὰς νὰ ίδουν σὲ τὶς κατάστασι τοῦ κτήματος.

"Ο οὐδανὸς ξεκαλούσθισθε νὰ είνει συννεφιασμένος καὶ ὁ ἀέρας φιογκερὸς. Τὸ ηφαίστειο κριμμένο κάτω ἀπὸ πυκνοὺς πέτρους καπνού, δὲν φαινότας. Μόνον ποὺς τὴν κορυφὴ τοῦ ηφαίστειον κάθησαν πάθειας λάμψεις, ποὺ φωτίζαν γιὰ λέγο τὰ σύννεφα τοῦ καπνοῦ, καὶ υπέρεια κανόντοισαν.

"Ἐνταμειαζῦν οἱ διάφοροι δρόμοι ποὺ διήγουνταν στὸ κτήμα, είχαν γεμισει ἀπὸ κόσμο κατατραγμένον. 'Ησαν οἱ κάτοικοι τῶν κτημάτων, τῶν πιὸ πυκνῶν στὸν Βεζούβιο, ποὺ είχαν ἐγκαταλείψει κατατραγμένους τὶς κατοικίες των. Πάνω σὲ κάρφο φωρούσει βιαστικά δὲ, πιὸ πολύτιμο ποὺ πολύσημο είχαν, τὶς γυναῖκες των καὶ τὰ παιδιά των, καὶ κατέβαιναν πρὸς τὴν ἀπρογαλλιὰ γιὰ νὰ προφύλαξτον τὸν καπνοῦ, καὶ υπέρεια κανόντοισαν.

"Σαφνιά, τὴ στάχτη ξανάρχισε νὰ πέφη. Τὴ φορὰ αὐτὴ ήταν ποὺ πυκνότερη ἀπὸ πρὸ τοὺς καταστατέμενη μὲ πυακτομένους ἀσβεστολίθους. Η πέτρες αὐτὲς ἔκαψαν σὲν κάρφουναν ἀναμένεια, καὶ γινόταν δὲν κορδότερες καὶ περιποτέρες. 'Ἄξαφρα, οἱ νά μην ἔκταναν δὲ, αὐτὰ, ἔγινε καὶ ήνας δινατὸς σεισμός. Δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀσφάλεια σύντε μέσα στὰ στίγματα, οὐτε ἔχω στοὺς δρόμους. Μέσα κινδύνειε κανεὶς νὰ κατατλακωθῇ ἀπὸ τὶς στέγες ποὺ κατέφεραν, ἔχω νὰ ἐνταφιαστῇ κάτω ἀπὸ τὴ στάχτη ἢ νὰ σκοτωθῇ ἀπὸ τὶς καρφερές πέτρες ποὺ ἔπειταν ἀτελείωτα. Δὲν ἔμενε πλέον παρὰ δὲς μονάχα μέσον σωτρίας: Νὰ ἐγκαταλεῖθῇ δηλαδί κανεὶς στὴν τύχη ἢ νὰ φύγῃ τὸ ταχύτερο. Οι τολμότεροι σκέπαζαν τὰ κεράλια τους μὲ προσκέφαλα δεμένα μὲ σκοινά καὶ ἔφεγαν, ξεφωνίζοντας, ποὺς τὴν ἀκρωγαλλιά.

Τὸ θέαμα ήταν φρικώδες.

* * *

"Αλγα λεπτὰ ποὺ υπέρεια, δὲς σανὸς καὶ ἡ θυμωνίες τοῦ κρότου ποὺ ήσαν στιβαγμένες σὲ διάφορα μέση τοῦ κτήματος, πήραν φωτιά. Τὸ κτῆμα κινδύνειε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ καὶ γίνεται στάχτη. 'Ο Ἀμφίον, κλεισμένος στὴν κάμαρά του, μαζὶ μὲ δὲν 'Ιανονάριο, διὸ διπέτεται, καὶ μὰ διπέτεται, στὴν τύχη, σκεφτόνταν τὶ νὰ κάνουν. Τὸ καλύτερο ήταν νὰ μαζέψουν δὲλα τὰ πολύτιμα πρόσωπα τῆς ἐπαύλεως, νὰ κλείσουν τὶς ἀποθήκες καὶ υπέρεια κανόντοιν γιὰ νὰ σωθοῦν καὶ δεῖνοι, ἔκει γιὰ νὰ σωθοῦν.

'Αψηφώντας λοιπὸν τὴ φωβερὴ στάχτη, τὸν φιογκερὸ δέρα ποὺ ἔκαψε τὸ πρόσωπο, καὶ τὶς πέτρες ποὺ σαν πυκνὸ καλύπτουν δὲ τὸ ηφαίστειο, δὲς Ἀμφίον καὶ οἱ σκιάδιοι ἀρχίσαν νὰ μεταφέρουν ἀπὸ τὰ διάφορα διαμερίσματα τῆς κατοικίας τοῦ γαιοκτήμονος τὰ πολύτιμα

Τοιχογραφία εὑρεθείσα κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Πομπήιας

ΚΟΜΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟ ΛΟΥΤΡΟ

(Η σκηνή στήν καντίνα έρες έπαρχιακού στρατώνος).

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΣΑΚΟΡΝΑΚ, διευθυντής της καντίνας.
ΜΠΡΙΝΤΕ, βοηθός λατζέρης.

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — "Ακού με ποι σους λέω, Μπριντέ, βάζω στούχημα πώς δεν θα προφτάσω νάψθη πάσω ξωντανή! Αναθεματισμένο λουτρό!... Γιά σκέψουν! Έγώ, ένας Σακορνάκ, λιδοκήτης καντίνας στο δέντρο λόχο του έβδομηκοστού τρίτου συντάγματος, νά μήν ξέρω τι πάνε νά πά λουτρό!... Μά θά μου πήγι: και μένε από πού ήσελες νά τόξερες, μήπως είσω αρχιτέκτονας ή γιατρός;... (Άποτομα). Δέν μου λές, Μπριντέ, έσυ ξέρεις τι θά πά λουτρό;

ΜΠΡΙΝΤΕ. — "Οταν πηγαίνει διάλοχος και πέφτει στο ποτάμι, δεν είναι;

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — "Ε, λοιπόν, Μπριντέ, παρ' δηλη τη θερόφατη διαφορά πού ίνταρχει μεταξύ μας, είμαι υποχρεωμένος νά όμοιογήσω πώς νά έγινε είχα την ίδια ιδέα μέ σένα.

ΜΠΡΙΝΤΕ. — Βλέπεις! Οταν σούλεγα έγινε πώς δεν είμαι τόσο βλάχας, δυστοπια!

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — Τέλος πάντων, αστέ τώρα τις γκρίνες σου. Σούλεγα λοιπόν πώς, μά την πίστη μου, δεν μπορούσα νά φαντασθώ τη συνηφάρα πού θα μοιράχοταν στο κεφάλι όπαν όπουσα γιά πρώτη φορά τὸν γιατρό τοι λέχων νά μου λέν γιά λουτρό!... Τέλος πρόγμα, όμοιογά, δεν ήσερε τί λογής πάρειν! Αν μου κονθένταις γιά στανάκι, γιά μπιζέλικια γιαννί, γιά μπιζόλες στη σχάρα, γιά δι, δι, άλλο, τέλος πάντων, λαχανικό, δοξά σο δι Θεός, θά τον καταλάβωνα στην ώρα! Μά περι λουτρού δεν είχα ίδεα. Τὸν άναθεματισμένο τὸν γιατρό!...

ΜΠΡΙΝΤΕ. — Μά τέλος πάντων, τι σούλεγε αντός δι γιατρός;

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — Τι μούλεγε; Νά, μούλε: «Γιά νά γίνει καλά η γυναίκα σου, πρέπει νά κατατη δεκατέτης χάρτα και νά πάρει τοιά-τέσσερα λουτρά». Υποφέρει από τὸ πολὺ χόντρος, πρέπει ν' αύδυντασι...», — «Καλά, τού λέω, γιά τά χάρτα καταλαβανίων, μά γιά το άλλο πούν είπετε υπεροχά;» — «Τὰ λουτρά», ω' έπωτά. «Νάι, τι λουτρά! Ποιν νά τη βρήι αύτά», τού λέω. «Ανοίξε τότε τὸ στάμι μέτροι από δύο, ξεινά κατάστημα. Θά τὴν πᾶς ξεκίνη νηστική. Θά βγάλη ένα είσιτηρο, θά της δώσουν μά καμπίνα κι' δει καθησει έκει μέστο δηση θέλει, αντό είνι δύο. Δέν πρόσκειν νά καταπή καμπίνα διλόκληρη θάλασσα!».

ΜΠΡΙΝΤΕ. — Λοιπόν;

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — Λοιπόν, έκαμα κατά ποι μου είπε διακογιατρός, άλλα φιδιάμα πώς θά πεδάνη η γυναίκα μου.

ΜΠΡΙΝΤΕ. — Κυ έγω σου λέω πώς δεν θα πεθάνη. Δὲν έχεις ίδει κάτιον δύο γυναίκες...

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — Πάψε μοιρά! Θα μου πήγι τώρα και γιά γυναίκες! Σάμπως νά τις ξέρης κι' δεξιό τ' νόμα τους! (Σηκυονότας τούς ώμους). Φορτώνουσα σου! (Αλλάζοντας τόνο). Λοιπόν, που λέσ, αντά μου πάτε χτές δι γιατρός. Σήμερα πρωι-πρωι τὴν βάζω τὴν κυρά μου και ντύνεταικέμενα στὶς άποθήρες.

'Αφοῦ μετέφεραν τὰ πολυτιμότερα από αντά στήν ποδιά μεγάλη άποθήρη, έκλεισαν κατόπιν τὴν βαρειά δρόνη πόρτα της κι' έμειναν έκει μέσα περιμένοντας ή τὸν θάνατο ή τὸ τέλος τῆς θεομηνίας.

'Η θεομηνία βράστασε τρεις μέρες. 'Επει τρεις άλλοτερος μέρες δι Βεζύνιος έξαπολούνθησε νά καταλύνει ὥλη τὴν περιοχή με καρφερές οὐάεις: 'Η αὖλε, τὰ δωμάτια τῶν σπιτιών, ή διάφορες δικούδομες τού κητημάτος, γενέται σιγά-σιγά από στάχη, από πέτρες, από λάβα καρφερή. Τὴ δευτερη μέρα, ή λάβα έφτασε σε ύψος δύο μέτρων και τὴν τρίτη ξεπέρασε τὶς στέγες τῶν σπιτιών!...

Τὸ πλάτιο άγροπλάτια τοῦ Κακιλίου 'Αφροδίσιον είλεις έξαφανιστεῖ πειλά, θωτας και τὰ άλλα γειτονικά κτίματα, διπος και διλόκληρη ή Πομπηία κάτω από ένα στόμα λάβας, θνως έφτα μέτρων!...

'Η τρομερή καταστροφή είλεις συντελεσθεῖ. 'Ανθρωποι και ζων είχαν σκεπτεστεί από τὴν φριγή λάβα.

* * *

'Η μεγάλες άνασσαρές ποι έγιναν άργατερα στὴν Πομπηία, έφεραν στὸ φῶς σκελετούς άνθρωπων, έρειτα οικοδομῶν και αντικείμενα, διπος άρκινως βρέθηκαν τὴν ώρα τῆς καταστροφῆς, στὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως, στὶς πλατείες, στὶς άγορας, στὸν ναούν, στὸ Χρηματιστήριο, στὰ καταστήματα, στὰ οπίτια. Βρέθηκαν ώς και τοῖχοι άσκομη σκεπασμένοι μὲ... έκλογκες προκρούντες!

'Οι κάτοικοι τῆς Πομπηίας βρέθηκαν άλλοι νεκροί από άσφυξία μέσα στοὺς δρόμους, τὴν δωρ πού έπερχαν νά σωθοῦν, και' άλλοι πνιγμένοι από τὴ λάβα στὰ βάθη τῶν υπογείων, διπος είχαν καταφύγει.

'Ασφαλώς η σκατάνη τῶν άρχαιολόγων δὲν ξέρει ποτὲ στὸ φῶς έρειτα τόσο συγκατηκά, άλλα και τόσο ξωντανά!

ΤΟΥ ΕΜ' ΛΕ DURANDΕΣ

τα τὰ καλά της και τραβάμε Ιστα για τὸ κατάστημα. Μπαίνουμε σὲ μάσσαλα ποὺ κοντέψαμε νά σκάσουμε από τὴ ζεστη. Βλέτω μά χοντρή μάσακουμπωμένη, με μάσση ποδιά μπροστά της, και της λέω: «Μου δίνετε, παρακαλώ ένα λουτρό!». — «Γιά σές ή για τὴν κυρία, με ρωτάει. — «Γιά τὴν κυρία, κνάρια μοι! τίς λέω. 'Εγώ είμαι καλά, δοξά σο δι Θεός. — «Θά δώσετε δέκα φράγκα, μους άπαντα κι χοντρή. Πάρτε αύτό!... Και μου δίνει ένα εισιτήριο. Λέω τότε στὴν Παμέλα: «Εμπρός, πήγανε έσθι μπροστά κι' έχομαι ξαπίσσα σου». Πρέπει νά σου πώ, Μπριντέ, πώς είλα μεγάλη περιέργεια έβλεπα κι' έγω τι θύ γινόταν...»

ΜΠΡΙΝΤΕ. — Κι' έγω τὸ ίδιο θάκανα...

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — Ξαφνικά θυμός ή μάσακουμπωμένη χοντρή γνωρίζει και μου λέει: «Δέν επιτρέπεται νά μητρε μαστην της. Είναι μονάχα γιά τὶς γυναίκες...». — «Μά, κυρδιά μου, ένας λόγος παρατάνω! Κι' υπερσέρα είνε γυναίκα μου!». — «Ποιός μου τὸ λέει αύτό!». — «Θέλεις νά σου φέρω τὰ στεφανοχάριτα μους!». — «Δέν μ' ένδιαφέρουν. Ο κανονισμός, κιώσε, ήταν φραγκένευλα. Σκέφτηκα τότε μετά πάνωτα: Τι νά κάνω δην ώρα θάνατο μέσα στὴν καμπίνα η κυρά μου; 'Η χοντρή μούδεις ένα σκαμινί νά καθάσω. 'Υστερά πήρε τὴ γυναίκα μου και κάθησε πάσω από ένα παραβόλη. Η γηραιανεία σέραγε τὴ Παμέλα είχε πολὺ πάρα πολύ την πήγαναν; Θυμάμαι μονάχα πός της είλα πριν τὴ χάσσα από τὰ μανίκια μου: «Εύπτα, έγω είμι έδω! Μήν άνησυχεις!». Ήδελα νά της δώσω κονχάγιο. Διάβολε... γιά πρώτη φορά!

ΜΠΡΙΝΤΕ. — Ποιόν σωστά!...

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — «Αμά περασε μιά δρο, έγω είγα αποκομηθεὶ πάνω σ' ένα βιβλίο με ζωγραφίες ποὺ μου είχε δώσει η χοντρή. Φαίνεται πὼς ζωγρισα νά ροχαλίζω, γιατί κάποιος μαγιλάρης, γκαρούνι θάνατος, ήτησε και με ξύντηρο. Τούδωσα ένα τάλληρο, γιατί ήτησε και μούδηση γιά τὸ ζητημα πού μ' ένδιεφερε. Γιά τὸ λουτρό. Δέχτηκε, και πήγαμε εξελι διπλά, σὲ μιά παλέγανα. Μού έξηγησε λουτρὸν τὰ πράγματα μέσες-άπορες. 'Οταν δώμας μούτε πώς η γυναίκα μου έπερπε νά γυνή, γιά νά πάρη τὸ λουτρό, έμεινα κόκκαλο. Ποιός έχει τὶ μπορεῖ νά κάνει άμα της πούν νά γυνή. Είναι σίγουρος δι την δθά δέχτηκε, γιατί μονάχα στὶς σπίτι γδύνεται, και πάλι δταν της δώσω έγω τὴν άδεια». — «Μά έχει μέστο γδύνονται θέλεις, ως κι' αυτός. Τέλος, τάλαμε από δο, από κει, και γιά νά περάσῃ η ώρα, σφίξωμε διδύ-τρεις έξιδες!... Ωστόσο, θετερα από τοις δρεσης πού πέρασαν, γύρισα στο κατάστημα και φώναξα δινατά τὴν Παμέλα με τ' ζονά μητρή της. Εκείνη τότε μου απάντησε με μιά φωνή — δι! μά τὶ φωνή ήταν έκεινή!... σάν της γάτας τὴν ώρα πού την πνίγουν! (Μιμούμενος τὴ φωνή). «Έκεν τέλειωσα άδμα, άγαπτη μου!». «Έκανα θυμούνη λάλη μητρή ώρα. Κάτισα τρόπων φράγκων καπνὸν από τὴν καντίνα!... Γίνηκαν άλλως δέσσερες δρεσης! Ή την χοντρή πήρε τὸ πάτερα της καμπίνας, λέγοντας πώς δὲν της είναι μέσα. 'Επειτα ρώτησε τὴ γυναίκα μου μιν ήτησε καμπά πετοέται! — «Οχι!», αποκριθηκε φραγνά ή Παμέλα. «Έχασα τότε τὴν ύπομονή μου κι' έβαλα τὶς φωνές: 'Επι τέλοις, καιρός ήταν νά τελεύτη από τὸ πανγκόνι. — «Ανοίξει μον την καμπίνα, γιατί θα σᾶς καλάσω τὸ μαγαζί!», φώναξα. «Αυτα είδαν πώς άγριεψα, μου μάνοιξαν τὴν πόρτα της καμπίνας. Ναι! Α' άλλα τι ήταν γραφτό μου νά ίδω!»

ΜΠΡΙΝΤΕ, (μὲ άγωνα). — Τί;

ΣΑΚΟΡΝΑΚ. — Τί; Μά είνε γιά νά ωτας; (Χτυπά τὸ κεφάλι του). «Ακουσε, Μπριντέ, σ' δηλη τὴ ζωή μου στὴν έπαρχια, είδα πολλά παραβάνα. Δεν τὸ λέω γιά νά σου καυγήθω, μά είδα πολλά παραβάνα, πολλά προεργά πάργαμα, νά σοσ φεύγη μ' νοῦς! Μά ποτε, ποτε, άκοντη; ποτε δέν είδα πολλά πετούσα παλαθωμάρα. Είδα λοιπόν, Μπριντέ, είδα τὴ γυναίκα μου, τὴν Παμέλα μου, ποὺ την έχω διαλέξει άναμεσα σ' έκλιαδες γυναίκες, νά γυνη σάν τὸ σκελεύνη, καθισμένη σ' ένα σκαμινί, νά τρεμούσαν πορεμάζη από τὸ κρύο και νάγκη σκυριμένο τὸ κεφάλι της έπαντας από ένα μεγάλο στενόμαρχο καζάνι. 'Η πλάτη και οι ώμοι της ήσαν κατασκόνινο σάν παπαρούνια! Της είλα: «Μά, γιά άνομα τοῦ Θεοῦ, τί κάνεις έκει?». Τότε η πισούνια μου, πού νά μη μου βασκαθή, γύρισε και μου απότομηθε: «Σάμπτω τὸ θέλω έγω, Βαρνάβα μου!... Δέν κατάφερα άλιμα δι πώ, παρα τὸ μισό μονάχα νερό τοῦ λουτρού!...». «Ε, λοιπόν, Μπριντέ, νά μη με λένε Σακορνάκ, δεν δέν πολησθει πολλά καρβάδια δι βρωμογιατρός τοῦ λόχου από πού μούλανε. Θά πειριμένω νά πη διό τὸ νερό ή Παμέλα μου!... Ακούς θεραπεία! Νά πη, λέει, ένα κοτζάνι λουτρού!...